ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **F. A. O.,** zast. Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie ČR**, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 10. 2017, čj. KRPA-349876-9/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2017, čj. 2 A 132/2017-18,

takto:

I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2017, čj. 2 A 132/2017-18, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **8 228 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Výše citovaným rozhodnutím žalovaná zajistila žalobce podle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, za účelem předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III.“)[1]. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 31-59.

[2] Žalobou, městskému soudu doručenou dne 10. 11. 2017, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované. Zajištění žalobce bylo ukončeno dne 13. 11. 2017, kdy byl předán do Spolkové republiky Německo, tj. státu, který je dle nařízení Dublin III. příslušný k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Městský soud postupoval podle § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 15. 8. 2017, a řízení o žalobě zastavil.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) se proti shora označenému usnesení městského soudu brání kasační stížností. Přitom namítá nesoulad právě cit. § 172 odst. 6 s ústavním pořádkem ČR, s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a s právem Evropské unie. Má za to, že vyloučením možnosti soudního přezkumu byl připraven o soudní ochranu, která mu náležela.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] Klíčovou otázkou je, zda městský soud mohl zastavit řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění stěžovatele (§ 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců), bylo-li zajištění ukončeno.

[7] Do 15. 8. 2017 krajské soudy rozhodovaly podle § 65 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince a o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, a to bez ohledu na to, zda došlo k ukončení zajištění nebo byl cizinec fakticky propuštěn ze zařízení. Podle konstantní judikatury přitom nemělo „ukončení“ zajištění na projednatelnost žaloby nebo kasační stížnosti ve věci zajištění cizince žádný vliv (např. rozsudek ze dne 21. 7. 2005, čj. 7 Azs 101/2005-46, č. 1404/2007 Sb. NSS; a mnoho dalších).

[8] S účinností od 15. 8. 2017 § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců stanoví: *V případě, že je zajištění cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, soud řízení o žalobě zastaví. O ukončení zajištění cizince policie neprodleně informuje příslušný soud, který žalobu projednává. Věty první a druhá se pro řízení o kasační stížnosti použijí obdobně.*

[9] Výkladem sporného § 172 odst. 6, ve znění od 15. 8. 2017, se NSS již zabýval. Dospěl k závěru, že nelze-li se domoci vyslovení nezákonnosti rozhodnutí o zajištění ani v jednom stupni řízení před správními soudy, je taková vnitrostátní úprava neaplikovatelná pro rozpor s právem Evropské unie, konkrétně s čl. 6 a čl. 47 Listiny základních práv EU, a rovněž s čl. 5 odst. 4 a 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz rozsudek ze dne 29. 11. 2017, čj. 6 Azs 320/2017-20, bod 50). Zajištění cizince je totiž institutem, jenž zasahuje do základního práva na osobní svobodu. Žaloba proti rozhodnutí policie o zajištění podaná podle § 65 s. ř. s. je jediným prostředkem soudní ochrany, který právní řád připouští. Podle čl. 5 odst. 4 a 5 Úmluvy má každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, právo podat návrh na

pokračování

řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody; garantováno je též právo na odškodnění. Právo na soudní přezkum zajištění cizince garantuje také právo EU (čl. 47 Listiny základních práv EU, v případě zbavení osobní svobody zajištěním cizince stanoví speciální požadavky na soudní ochranu směrnice a nařízení ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv EU). Právo na soudní přezkum není omezeno pouze na dobu, po kterou trvá zajištění.

[10] Jediným rozdílem nynějšího případu oproti cit. rozsudku čj. 6 Azs 320/2017-20 je, že právem EU, které vnitrostátní soud použil, není směrnice č. 2008/115/ES (dále jen „návratová směrnice“), ale nařízení Dublin III. ve spojení se směrnicí 2013/33/EU (dále též „přijímací směrnice“)[2]. Nynější stěžovatel byl zajištěn na základě § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 28 nařízení Dublin III. Toto nařízení v čl. 28 odst. 4 stanoví, že [p]*okud jde o podmínky zajištění a záruky vztahující se na zajištěné osoby, použijí se na provádění přemístění do příslušného členského státu články 9, 10 a 11 směrnice 2013/33/EU*. Přijímací směrnice upravuje soudní přezkum v čl. 9 odst. 4: *V případech, kdy zajištění nařizují správní orgány, zajistí členské státy, aby mohl být proveden z moci úřední nebo na žádost žadatele rychlý soudní přezkum zákonnosti zajištění.* [...] *V případě přezkumu zákonnosti zajištění na žádost žadatele se o přezkumu rozhodne v co nejkratší době od začátku příslušného řízení. Členské státy za tímto účelem stanoví ve vnitrostátním právu lhůtu pro provedení přezkumu zákonnosti zajištění z moci úřední nebo přezkumu zákonnosti zajištění na žádost žadatele. Je-li zajištění shledáno v rámci soudního přezkumu jako nezákonné, musí být dotčený žadatel neprodleně propuštěn.* Z této ani jiných norem přijímací směrnice nevyplývá žádné omezení práva na soudní přezkum pouze na dobu, po kterou je cizinec zajištěn.

[11] Nařízení Dublin III. ve spojení s přijímací směrnicí dává zajištěným cizincům obdobnou úroveň soudní ochrany jak návratová směrnice. Ačkoliv se tedy v posuzovaném případě jedná o soudní přezkum zajištění dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (za účelem předání dle nařízení Dublin III., nikoliv zajištění za účelem vyhoštění), právě cit. závěry rozsudku čj. 6 Azs 320/2017-20 (bod [9] shora) je třeba plně vztáhnout i na projednávanou věc. Soudní přezkum rozhodnutí o zajištění cizince podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců tedy nelze omezit na situaci, kdy je cizinec na základě přezkoumávaného rozhodnutí stále zajištěn. Ani v tomto případě tak nebylo na místě, aby městský soud zastavil řízení o žalobě pro ukončení zajištění (dne 13. 11. 2017), k němuž došlo tři dny po podání žaloby (dne 10. 11. 2017).

[12] Městský soud proto nemohl aplikovat § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí měl přezkoumat věcně, v rozsahu žalobních bodů. Jelikož tak neučinil, zatížil své rozhodnutí nezákonností podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. NSS tudíž napadené usnesení zrušil a věc soudu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.). V něm bude městský soud vázán zde vysloveným právním názorem (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013 , kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 96-116.

[13] Podle § 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s. zástupci, který byl stěžovateli ustanoven usnesením NSS ze dne 20. 12. 2017, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce provedl ve věci dva úkony právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif); nahlížení do spisu dne 22. 1. 2018 nelze považovat za samostatný úkon ve smyslu advokátního tarifu (srov. usnesení ze dne 29. 4. 2008, čj. 5 Azs 33/2008-40)] a sepsání kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za dva úkony právní služby zástupci náleží mimosmluvní odměna ve výši 2 × 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Za úkony právní služby tedy ustanovenému zástupci náleží 6 800 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228 Kč. Tato částka bude zástupci vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu